

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6*
FACTORS AFFECTING THE PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY
OF SCHOOLS UNDER THE NAKHONRATCHASIMA PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 6

อมรรัตน์ พาบ¹, อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์², กษมา ชนะวงษ์³
Amornrat Phabu¹, Artit Chutchaipolrat², Kasama Chanawong³
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย^{1,2,3}
Faculty of Education and Liberal Arts, College of Asian Scholars^{1,2,3}
Email : amornratpa08@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) ศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสนับสนุนที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอนและปัจจัยด้านสนับสนุนกับความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้างานในสถานศึกษา จำนวน 338 คน และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยศึกษารายกรณีโรงเรียนต้นแบบที่ได้รับการยอมรับในการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสนับสนุนความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 มีความสัมพันธ์กับความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน

และปัจจัยด้านสนับสนุน ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ปัจจัย; ชุมชนการเรียนรู้; วิชาชีพ

ABSTRACT

The purpose of this research were to 1) Study the condition of a professional learning community. 2) Study the factors of school administrators, Teacher factors and supporting factors that affect professional learning community.3) To study the relationship between the factors of school administrator's teacher factors and support factors investigate factors affecting the Professional Learning Community (PLC) of schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6. The researcher collects quantitative data. The sample group used in this research were school administrators/acting school administrators. and teachers appointed as supervisors in educational institutions were 338 teachers and collect qualitative data A case study of a model school recognized as a vocational learning community. and in-depth interviews with 5 experts with knowledge and experience in school administration. The data was collected by a 5-rating scale questionnaire, divided into 2 sections. Data was analysis by Mean, Standard deviation, Simple correlation analysis and Stepwise multiple regression analysis.

The finding were as follow :1) The Professional Learning Community and factor affecting of Schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6, overall and each aspect, was at high level.2) The school administrator factors, teacher factors and supporting factors under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6, were positive correlation with PLC, overall, at a high level with statistically significant at .01 level.3) The school administrator factors, teacher factors and supporting factors affecting. The Professional Learning Community of schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6 at .01 level of statistical significance.

Keywords : Factors; The learning community; Professional

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ที่กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาไทยในระยะยาวเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม เน้นการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรที่สอดคล้องต่อความต้องการและมีการพัฒนาคุณภาพในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ที่ทรงพระราชดำรัส

ไว้เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2555 ความว่า เรื่องครูมีความสำคัญไม่น้อยกว่านักเรียน ปัญหาหนึ่งคือ การขาดครูเพราะจำนวนไม่พอ และครูย้ายบ่อย ดังนั้น ก่อนคัดเลือกเด็กที่จะพัฒนาต้องพัฒนาครูให้พร้อมก่อนที่จะสอนเด็กให้ได้ผลตามที่ต้องการจึงจะต้องคัดเลือกครูและพัฒนาครู ต้องตั้งฐานะในสังคมของครูให้เหมาะสมและปลูกจิตสำนึกโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการคือ การให้ทุนและอบรม กล่าวคือ ต้องมีความรู้ทางวิชาการในสาขาที่เหมาะสมที่จะสอนต้องอบรมวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพมีความเป็นครูที่แท้จริงคือมีความรักความเมตตาต่อเด็กควรเป็นครูห้องที่เพื่อจะได้มีความผูกพันและคิดที่จะพัฒนาห้องถิ่นที่เกิดของตน ไม่คิดย้ายไปย้ายมา (เกศทิพย์ ศุภวานิช และคณะ, 2560)

การศึกษาจัดเป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของโลกที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาและการเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุดทั้งทางด้านเทคโนโลยี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ สังคมและมนุษย์การเรียนรู้ในโลกยุคปัจจุบัน ปัญหาสำคัญทางการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน พบว่าประเทศไทยจัดการศึกษาที่เน้นเชิงเนื้อหา เวลาเรียนของผู้เรียนส่วนใหญ่ใช้ไปกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ผู้เรียนขาดทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และที่สำคัญคือ ผู้เรียนขาดทักษะชีวิต ประสบการณ์การเรียนรู้จากการ ลงมือปฏิบัติ การประยุกต์ใช้และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังที่ Mr.David Atchoarena ผู้แทน UNESCO กรุงปารีสได้กล่าวว่า “ปัญหาสำคัญของการศึกษาไทยในภาพรวมคือเรื่อง ประสิทธิภาพการศึกษา กล่าวคือ ผลลัพธ์ทางการศึกษาไม่สัมพันธ์กับผลที่คาดหวังให้เกิดขึ้น เมื่อพิจารณาสถานการณ์การเข้าเรียนและคะแนนผลสอบ PISA ยังพบว่ามีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเกิดขึ้นระหว่างเมืองใหญ่กับชนบท” ส่งผลให้การศึกษาของประเทศไทยอยู่ในอันดับต่ำกว่าหลายๆ ประเทศในภูมิภาคเดียวกันวิกฤตการณ์การศึกษาของประเทศไทยสะท้อนให้เห็นว่าท่ามกลางการแข่งขันที่เข้มข้นและเพิ่มขึ้นของสังคมความด้อยของคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยต้องได้รับการปฏิรูปอย่างเร่งด่วนทุกภาคส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ ซึ่งความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ต้องลงมือกระทำอย่างจริงจังภายใต้แนวคิด “ครูดี ครูเก่ง ระบบบริหารจัดการการศึกษาดี โรงเรียนไปได้ดี เด็กมีคุณภาพ” จึงต้องริเริ่มดำเนินการนำร่องโครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียนในระบบการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนเป็นฐานปฏิบัติการเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยการวางยุทธศาสตร์ เป้าหมายและระบบการพัฒนาอย่างต่อเนื่องรวมทั้งสร้างทางเลือกต่างๆและเพื่อให้เกิดความร่วมมือปฏิบัติการเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาให้เกิดขึ้นจริงบนพื้นที่ให้บรรลุเป้าหมายที่คุณภาพผู้เรียนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น (อุษา ชูชาติ และคณะ, 2558) รัฐบาลต้องเปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษาให้เกิดการระดมกำลังสมอง กระจายอำนาจไปสู่หน่วยปฏิบัติการมากขึ้น สร้างความเป็นพลเมืองดีให้เกิดขึ้นควบคู่กับคุณภาพการศึกษา ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดที่สำคัญในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มุ่งเน้นความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

กระแสการปรับเปลี่ยนบทบาทของครูส่งผลต่อการจัดการศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่างมาก การเสริมสร้างองค์ความรู้ (Content knowledge) ทักษะเฉพาะทาง (Specific skills) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expertise) และสมรรถนะของการรู้เท่าทัน (Literacy) จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับผู้เรียน (นวรรตน์ ไวมภู, 2560) ดังนั้น ครูจะต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อเป็นครูเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 ผู้ที่พร้อมเตรียมคนออกไปทำงาน โดยครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอน

(Teacher) มาเป็นครูฝึก (Coach) หรืออำนวยความสะดวกในการเรียน (Learning Facilitator) ห้องเรียนต้องเปลี่ยนจากห้องสอน (Class room) มาเป็นห้องทำงาน (Studio) ผู้บริหารต้องเปลี่ยนเป็นผู้เปิดใจรับฟัง หากจุดรวมในการทำงาน สร้างความหวังแก่ผู้เกี่ยวข้อง เสริมสร้างกำลังเพื่อขับเคลื่อนงานให้มีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำหลักการ "ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มาใช้ในการปฏิรูปการศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนาครู PLC เป็นการรวมตัวกันของครูในโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้ให้ศิษย์ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับประเทศเข้าร่วมจัดระบบ สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (วิจารณ์ พานิช, 2559) การรวมตัวของกลุ่มคนในวิชาชีพครูที่มีความรู้ ความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มาร่วมแลกเปลี่ยน แบ่งปันร่วมกัน ทำให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำไปประยุกต์และปรับใช้ตามแต่สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ ชุมชนแห่งการเรียนรู้จะเปลี่ยนแปลงการทำงานของครูจากวัฒนธรรมแบบเดิม ที่ทำงานอย่างโดดเดี่ยวมาเป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยมุ่งมั่นให้เกิดผลลัพธ์ต่อสมรรถนะทางวิชาชีพสำหรับครูและทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดสังคมแห่งความรู้ที่อาศัย ความร่วมมือเป็นฐานในการปรับตัวและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น (ปองทิพย์ เทพอารีย์, 2557)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการ ก็มีส่วนในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นกับสถานศึกษาในสังกัด และตอบสนองนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงจัดให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถนำกระบวนการ PLC ไปจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อน PLC สู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสร้างวัฒนธรรมสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนซึ่งปัจจุบันพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ยังขาดความเข้าใจในแนวทางการจัดการศึกษาผ่านกระบวนการความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยส่วนใหญ่ยังคงมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นหลัก ครูเป็นศูนย์กลางขาดการพูดคุยแลกเปลี่ยนรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกันทำให้ในบางโรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ยังมีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเป็นชุมชนการเรียนรู้ให้แก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถสร้างชุมชน PLC ให้เกิดขึ้นเพื่อหันมาเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนการบริหารจัดการการศึกษาให้สอดคล้องกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลายผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

จากสาเหตุดังกล่าว การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนจึงมีความสำคัญและจำเป็นที่จะช่วยส่งเสริมการทำงานที่มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อความเป็นชุมชนทางวิชาชีพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประเมิน ให้คำแนะนำ แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งส่งผลให้การศึกษาเป็นไปในทางที่ดีขึ้น เกิดผลดีกับระบบการศึกษาและผู้เรียน ผู้วิจัยจึงมี

ความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เพื่อนำข้อค้นพบจากการศึกษาวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสนับสนุนที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสนับสนุนกับความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบสภาพความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

3.2 ได้ข้อมูลปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสนับสนุนที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยวิธีการสำรวจ (Survey research) และข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการศึกษารายกรณี (Case Study) และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้างานในสถานศึกษา จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านผู้บริหาร ประกอบด้วยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอนและด้านสนับสนุน ซึ่งทุกด้านมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .45 - 72 มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .89 - .92 ตอนที่ 2 ความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .57 - .79 และมีค่าความเชื่อมั่น .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นแบบสอบถามปลายเปิด การเก็บข้อมูล

เชิงคุณภาพ 1) การศึกษารายกรณี (Case Study) ผู้วิจัยเลือกสถานศึกษาต้นแบบที่ได้รับการยอมรับในการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเลือกโรงเรียนบ้านไผ่ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ซึ่งเป็นสถานศึกษาต้นแบบที่มีการดำเนินการในการพัฒนาสู่การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จนได้รับการยอมรับของสถานศึกษาต่างๆและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเป็นสถานศึกษาที่ผู้วิจัยได้ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเก็บข้อมูลตามแบบเก็บข้อมูลที่ออกแบบขึ้นและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 2) การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ(In-depth Interview)ผู้วิจัยเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และได้รับการยอมรับในการเป็นผู้นำในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา จากสถานศึกษาขนาด เล็ก,ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ โดยสัมภาษณ์ตามประเด็นแบบเก็บข้อมูลที่ออกแบบขึ้นและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

5. ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังนี้

5.1 ความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านค่านิยมร่วมกัน/ วิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการปฏิบัติมุ่งผลลัพธ์ของนักเรียนและครู และด้านภาวะผู้นำร่วม ตามลำดับ พิจารณาแต่ละด้าน สรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ด้านค่านิยมร่วมกัน/ วิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีการร่วมกันกำหนดค่านิยมวิสัยทัศน์สำหรับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โรงเรียนมีการสนับสนุนให้มีการทำงานร่วมกันภายใต้กรอบความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ โรงเรียนสนับสนุนกระบวนการร่วมมือในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาความเป็นชุมชนการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ตามลำดับ

5.1.2 ด้านภาวะผู้นำร่วม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำร่วมกับครูผู้สอนและบุคลากร ครูมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำภายในตัวบุคคลอย่างแท้จริง และ โรงเรียนมีการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างเป็นระบบชัดเจนตามลำดับ

5.1.3 ด้านการปฏิบัติงานแบบร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมี โอกาสสังเกตการสอนและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนมีการปฏิบัติงานหรือทำกิจกรรมใด ๆ ร่วมกัน ด้วยความสามัคคีเพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์และครูผู้สอนมีการร่วมกันกับผู้บริหารและบุคลากรในการแก้ไขปัญหาที่ โรงเรียนกำลังเผชิญได้ตามลำดับ

5.1.4 ด้านการปฏิบัติมุ่งผลลัพธ์ของนักเรียนและครู โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ครูผู้สอนอุทิศตนและใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนอย่างเต็มที่ โรงเรียนมีการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครูอย่างต่อเนื่อง และครูผู้สอนมีการกำกับติดตามการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

5.1.5 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนวิธีการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนจัดให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการสอนจากผู้บริหาร งานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และจากเพื่อนครูด้วยกัน โรงเรียนมีการสนับสนุนให้มีการแบ่งปันข้อมูลเพื่อความสำเร็จในการพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และ โรงเรียนมีการประชุมระหว่างกลุ่มเพื่อนครูในการวางแผนการสอนและสังเกตการสอนตามลำดับ

5.1.6 ด้านปัจจัยสนับสนุน/โครงสร้างชุมชน โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกซึ่งมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนมีการส่งเสริมการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนของวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน ตามลำดับ

5.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

5.2.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนโยบายด้านภาวะผู้นำ และด้านการนิเทศติดตาม เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสรุปผลได้ ดังนี้ 1) นโยบายของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นทีม ร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้บริหารมีจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายและวิสัยทัศน์อย่างชัดเจนและผู้บริหารสนับสนุนครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะแก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสมตามลำดับ 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารให้เกียรติครูและบุคลากรในการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารกระตุ้นและผลักดัน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาทักษะความรู้ทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารมีส่วนร่วมในการส่งเสริม แก่ไขการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนเพื่อเป้าหมายความสำเร็จของงานตามลำดับ 3) การนิเทศติดตามของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารให้คำแนะนำในเรื่องการจัดการเรียนการสอนแก่ครู ผู้บริหารมีการนิเทศตามชั้นเรียนเป็นประจำ และผู้บริหารมีการบันทึกข้อมูลการนิเทศและประเมินการสอนของครูเพื่อปรับปรุงและ พัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพตามลำดับ

5.2.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือด้านการวัดประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการเตรียมการสอน และ ด้านสะท้อนการปฏิบัติงานตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสรุปผลได้ ดังนี้ 1) การวัดประเมินผลของ ครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ และการรายงานผลการศึกษาให้ผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบเพื่อหาแนวทางการพัฒนาต่อไป ครูผู้สอนมีการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการวัดประเมินผลให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอนมีการประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วยทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ครูผู้สอนมุ่งมั่น ทุ่มเวลาให้กับงานที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะด้านการสอน เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและ สามารถเชื่อมโยงกับบุคคลอื่นได้ และครูผู้สอนมีการจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ 3) การเตรียมการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ครูผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ เทคนิควิธีการจัดการเรียน การสอนจากเพื่อนร่วมงาน ครูผู้สอนมีการจัดเตรียมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการของ ผู้เรียนล่วงหน้า และครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระมีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นในการจัดการเรียน การสอนก่อนการเรียนการสอนจริง ตามลำดับ 4) สะท้อนการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียง อันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน โรงเรียนมีการสร้างสารสนเทศเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามความก้าวหน้าในการทำงาน และครูผู้สอนมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการ เรียน การสอนให้มีคุณภาพ ตามลำดับ

5.2.3 ปัจจัยด้านสนับสนุน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบรรยากาศของโรงเรียน อาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านผู้ปกครองตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสรุปผลได้ ดังนี้ 1) บรรยากาศของโรงเรียน อาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวม และรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีระบบ การทำงานที่ทันสมัยเชื่อมโยงเทคโนโลยีเพื่อให้ครูและผู้เรียนสามารถใช้งานได้ทันต่อความต้องการ ชุมชนมีบทบาทในการวางรากฐานหรือ โครงสร้างการศึกษาของโรงเรียน และชุมชนโดยรอบมีส่วนร่วม ในการช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมของทางโรงเรียน ตามลำดับ 2) ผู้ปกครอง ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับ

มาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือโรงเรียนยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองเมื่อมีการแสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น การจัดการเรียนการสอน อาคารสถานที่ เป็นต้น ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางวิชาชีพของครูและพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล ตามลำดับ

5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอนและปัจจัยด้านสนับสนุนกับความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ยกเว้น ปัจจัยด้านบรรยากาศของโรงเรียน อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสัมพันธ์กับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ทางบวกอยู่ในระดับสูง และปัจจัยด้านการเตรียมการสอนมีความสัมพันธ์กับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.4 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการศึกษารายกรณี (Case Study) สถานศึกษาต้นแบบที่ได้รับการยอมรับในการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากการศึกษากรณี (Case Study) สถานศึกษาต้นแบบที่ได้รับการยอมรับในการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนบ้านไผ่ ประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอนและปัจจัยสนับสนุน ต่างมีความสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ทำให้ประสบความสำเร็จในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจัยด้านผู้บริหารและด้านครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวิสัยทัศน์ในการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ

5.5 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ (In-depth Interview) ปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพบว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอนและปัจจัยสนับสนุน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ PLC เป็นเครื่องมือของการเปลี่ยนแปลงโดยเปลี่ยนจาก "ผู้สอน" (Teacher) เป็น "ผู้เรียน" (Learner) เปลี่ยนจากโดดเดี่ยวเป็นมีเพื่อน มีกลุ่ม รวมตัวกันเป็นชุมชน ทำงานแบบปรึกษาหารือ และช่วยเหลือกัน (วิจารณ์ พานิช, 2559) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ทองทวีอังศ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในระดับประถมศึกษา พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เนื่องมาจาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 1) โครงสร้างองค์กร 2) บรรยากาศองค์กร 3) วัฒนธรรมองค์กรและ 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการ

6.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า

6.2.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ดังที่ Drucker (1996) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทนำและใช้อำนาจหรือหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนต้องทำงานร่วมกับครู ทีมงานผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ มีความพึงพอใจมีความสุขในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cormier (2009) ที่ระบุว่า คุณลักษณะของผู้นำใน PLC มีลักษณะสำคัญในหลายลักษณะ หนึ่งในนั้นคือ การสร้างความร่วมมือ การโค้ชและการนำ การเปลี่ยนแปลงให้เป็นแบบอย่าง

6.2.2 ปัจจัยด้านครู ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังที่ คอตารีเยห์เสกเมธี (2551) กล่าวว่า ครูที่จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีความสามารถด้านการสอนมีการจัดเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี โดยใช้ประสบการณ์ของตนเองเป็นสำคัญและจากการสังเกตการสอนและการศึกษาเอกสารจากโครงสร้างหลักสูตร การกำหนดโครงการสอน วิทยานิพนธ์ และแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเตรียมการสอนล่วงหน้า สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บังอร เสรีรัตน์ (2560) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมชุดความคิดเกี่ยวกับการสอนของครูประถมศึกษา พบว่า รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทำให้คะแนนชุดความคิดเกี่ยวกับการสอนของครูประถมศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ปัจจัยด้านสนับสนุน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนหากสามารถจัดทั้งด้านกายภาพหรือด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนรู้ ด้านการบริหารและด้านกลุ่มเพื่อนได้อย่างเหมาะสมแล้วโรงเรียนก็จะเป็นสถานที่ที่สร้างความหรรษาใหม่ ๆ ที่รื่นรมย์เปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียนที่จะช่วยพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้เป็นคนที่มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ความสามารถที่เป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ (ทรรชนี วรหาคำ, 2554) ดังที่ สิริรักษ์ นักดนตรี (2560) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) เงื่อนไขเชิงกายภาพได้แก่ เวลาที่ครูจะได้พบพูดคุย ขนาดของโรงเรียนที่ไม่ใหญ่จนเกินไป ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ภาระงานสอนความเป็นอิสระในการบริหารโรงเรียน การมอบพลังอำนาจแก่ครู 2) สมรรถนะของบุคคล คือ ลักษณะสำคัญของสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ การเปิดใจยอมรับกับคำติชม การมุ่งมั่นในการพัฒนาการทำงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ การเคารพและเชื่อมั่นในผู้ร่วมงาน ความสามารถและทักษะพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

6.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอนและปัจจัยด้านสนับสนุน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ PLC คือ การรวมตัว ร่วมใจร่วมพลัง

ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครูผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์ คุณค่าเป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุน ส่งการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง ส่งคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้(สถาบันวิจัยพุทธธรรมศาสตร์ มศว., 2558) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Calcasola (2009) ที่กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพร่วมของครูและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น และคณะครูรู้สึกว่าคุณภาพร่วมในโรงเรียนรับรู้ว่าเป็นโรงเรียนของพวกเขาเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเช่นกัน ดังนั้น จึงเป็นการเพิ่มระดับการรับรู้ความสำเร็จของครูที่เป็นปัจจุบัน และสร้างความคาดหวังต่อไปในอนาคต ความรักความผูกพันจากการทำงานร่วมกัน มีความเชื่อมโยงไปถึงประสิทธิภาพแห่งตนของครูเมื่อ ครูมีการควบคุมการตัดสินใจในระดับห้องเรียน

7. องค์กรความรู้ใหม่

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จากผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสนับสนุนความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีความสัมพันธ์กับความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสนับสนุน ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ผลการศึกษาพบว่าความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ด้านปัจจัยสนับสนุน/โครงสร้างชุมชนอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีโครงสร้างเครือข่ายระหว่าง ผู้บริหารกับครู ผู้บริหารกับนักเรียน ครูกับครู ครูกับนักเรียน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมโยงการเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความสมัครใจอันก่อให้เกิดพลังและปัญญาร่วมกัน

8.1.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ควรมีนโยบายให้ผู้บริหารนำความรู้ ความสามารถในด้านภาวะผู้นำมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ในการกระตุ้นหรือโน้มน้าวใจให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

8.1.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอนพบว่าด้านการเตรียมการสอนของครูอยู่ในระดับสุดท้ายผู้บริหารจึงควรมี นโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูมีการศึกษาหาความรู้ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเตรียมการสอนร่วมกันภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสาระวิชาที่ใกล้เคียงกันหรือสามารถเชื่อมโยงเนื้อหากันได้ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนอย่างสูงสุด

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผู้บริหาร ครู ชุมชน และบุคลากรทางการศึกษา สามารถนำผลการพยากรณ์ความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปปรับใช้กับการขับเคลื่อนนโยบายความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนตามบริบทของแต่ละพื้นที่ได้ โดยนำปัจจัยสนับสนุนด้านบรรยากาศของโรงเรียน อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศติดตาม ปัจจัยสนับสนุนด้านผู้ปกครอง ปัจจัยผู้บริหารสถานศึกษาด้านนโยบาย ปัจจัยครูผู้สอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และปัจจัยครูผู้สอนด้านการเตรียมการสอนที่พยากรณ์ได้ไปปรับให้เหมาะสม

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรวิจัยแนวทางการพัฒนาความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

8.3.2 ควรวิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

8.3.3 ควรวิจัยรูปแบบความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

9. บรรณานุกรม

- กนกอร สมปราษฎ์. (2549). การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมการจัดการเรียนรู้. วารสารการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 7(1). 39-40.
- กรองกาญจน์ นาแพร่. (2560). การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เกศทิพย์ ศุภวานิช และคณะ. (2560). คู่มือการอบรมคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ชั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- คอดาริยะห์ เสกเมธี. (2551). การศึกษาเทคนิคการจัดการเรียนการสอนของครู: กรณีศึกษาครูที่ได้รับรางวัลพระราชทานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- พรรคินีย์ วรหาคำ.(2554).การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัด
จันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- บังอร เสรีรัตน์. (2560). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมชุด
ความคิดเกี่ยวกับการสอนของครูประถมศึกษา. วารสารศรีปทุมปริทัศน์ฉบับมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์. 17(1). 115-122.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2557). การพัฒนารูปแบบแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาสนา ทองทวีงยศ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาของครูใน
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิจารณ์ พานิช. (2559). **บันทึงชีวิตครู ชุมชนการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มศว. (2558). PLC คืออะไร? สำคัญอย่างไร?. COACHING &
MENTORING. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริรักษ์ นักดนตรี. (2560). **แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารโรงเรียนสู่
การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 5**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา.
คณะครุศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษา ชูชาติ และคณะ. (2559). **ทิศทางและ โจทย์วิจัยของการศึกษาไทยเพื่อบรรลุเป้าหมายการ
พัฒนาที่ยั่งยืนของโลก**. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- Calcasola, K. S. (2009). **The relationship between collective teacher efficacy and
professional learning communities**. Doctorate of Educational Leadership
Dissertation in Educational Leadership. Central Connecticut State University.
- Cormier, R. (2009). **Professional learning committees: Characteristics, principals,
and teachers**. Department of Educational Foundations and Leadership.
University of Louisiana : Lafayette.
- Senge, P. M. (2006). **The fifth discipline: The arts & practice of the learning organization**.
New York : Doubleday.